

Uredništvo in upravljalstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20, Telefon 11-52. Dopolni naj se posiljajo izključno uredništvu, oglas, rekvizicije in denar pa upravljalstvu. Rokopisi se ne vračajo. Nedrinkingne pisne se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarna »Edinost«. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telefon št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perin.

Sofija, 10. decembra 1927.

Višek zasedanja je bil govor ministrskega predsednika Ljapčeva, kateri je obsirno obrazložil politiko vlade. Zanimanje za ta govor je bilo splošno, prisotni so bili skoro vsi poslanci, diplomatske in novinarske lože polne. Najprej je govoril ministrski predsednik o zunanje-političnem položaju. Razmerje med Bolgarske in sosedom je

Višji gospodarski svet bo tudi v bodočnosti samo posvetovalen organ. Njegov delokrog ostane isti, kakršn je bil doslej. Razdeljen bo v štiri odseke, ki bodo odgovarjali štirim glavnim ravateljstvom, v katera je razdeljeno ministrstvo za gospodarstvo. Število članov novega sveta še ni bilo določeno, sklenjeno

«Giornale d'Italia»: «Demokratski režim Jugoslavije pri naša nov dokaz svojih metod. Mi nimamo ničesar pripomniti. V kolikor se tiče našega lista, je vsakemu nepristranskemu čitatelju dobro znano, da imamo navado priobčevati v svojih političnih razpravah dokumente in

Med temi poslednjimi je tudi tist »Lupta«, ki pravi med drugim, da je sedaj že nastopil tisti čas, ko bi se morali obe državi pobratiti. Pripomnil je obenem, da bi se bilo to tudi že zgodilo, če bi zunanji minister Titulescu ne bil bolan. List zaključuje, da ni pomenilo romunsko zblžanje.

Med drugimi odličnimi osebam
so prisostvovali svečanosti: tržaški
prefekt kom. Bruno Fornaciari,
vizeprefekt kom. Zanconato, ko-
zastopnika kr. pokrajinske komi-
sije, inž. Cobol, tajnik stranke,
inž. Spangaro, konsul D'Orazio,
poročnik Grazioli, dr. Stecher, po-
tičniki tajniki iz Sezane, Postojne
in Senožeč; potestati iz Sezane,
Divča, Hrenovci, Košane in Smi-
hela. Od knjižniške potovalne šole
v Trstu so bili navzoči: predsed-
nik kav. Pirro Cosolo, podpred-
sednik kav. De Dottori, ravnatelj
prof. Mariani in izvedenica Tenze
in Klavžar; dalje dr. Comandic od
knjižniške potovalne šole v Pulj,
dr. Gino Corio za kmetsko federa-
cijo, g. Sironi, predsednik mla-
karskega odseka fašistovske tr-
govske federacije, gg. Muha, Koc-
jan, Franečič in mnogi drugi.

BEOGRAD, 13. Danes je bil v finančnem odboru sprejet z 18 proti 10 glasovom novi državni proračun.

Udeleženci svečanosti so se zbrali nato v dvorani rekreatorskega, kjer so govorili senožeški potezat, predsednik kmetijske potovalne šole in inž. Čobol. Vsi govrniki so dali izraza nadi glede čim boljšega prospeha nove mlekarne ter glede ustanovitve novih mlekararn, s katerimi pomočjo naj bi se nabiralo mleko ter se v kratkem ustanovila pokrajinska zveza mlekarov, katere bo vsrčila vlogo mlečne centrale za preskrbovanje Trsta z mlekom.

KORJERA TRST - BISTRICA

Prejeli smo:

Z ozirom na dopis, ki je bil objavljen v «Edinosti» dne 9. t. m., o poizvedbi korjere med Trstom in Bistrico, smo prejeli od g. Karla Kluna, lastnika avtomobilskega podjetja, daljše pojasnilo, iz katerega posnemamo sledeča mesta:

Kar se tiče nerednosti pri vožnji, naglašava g. Klun, da je bilo par nerednosti povzročenih po višji sili. Vse nepravilnosti pa bi se dale preprečiti, če bi bila med potjo na razpolago običajna sredstva; to da znano je, da je telefon le v Bazovici in v Bistrici telegraf, in to še z omejenim urnikom.

Glede mostu pri Žagarju izjavlja g. Klun, da se je v zadnjih dveh letih že ponovno zavzemal pri pokrajinski upravi, da bi se nedostatek odpravil in z njim nevarnost. Kar se tiče vestnosti o sobja, je običajno lahko mirno.

Obenem sporoča g. Klun, da je že poskrbel za odpravo in nadomestitev vozil kakor tudi za razširjenje vožnje, tako da se začne z januarjem prihodnjega leta vožnja posebnega kamiona za prevoz blaga.

Končno naglašava g. Klun, da se v polnem obsegu zaveda dolžnosti napram občinstvu in da bo storil vedno vse možno v interesu potnikov in čim popolnejše službe na progi, ki jo oskrbuje njegovo podjetje.

Nov list.

Poslanec Leander Arpinati je ustanovil nov sportni list «Il Littoriale», ki je pričel izhajati včeraj v Bologni.

Iz tržaškega življenja

Nesrečen kolesar

Ko je 16-letni mehaniški vajenec Roman Bradaschia, stanujoč v ul. Alfieri št. 18, včeraj popoldan vozil s kolesom po ulici Istikto, so se mu nenadoma zlomile «vile» pri sprednjem kolesu, radi česar je tebehlj tako nerodno na cesto, da se je hudo pobil in opraskal po obrazu in rokah. Zdravnik rešilne postaje, ki je bil telefonično potem poklican na lice mesta, je dal prepejati nesrečnega kolesarja v mestno bolnišnico, kjer so mu izlečili in obezvali poškodbe, ozdravljive v 10 dneh. Nato je bil fant na lastno željo prepuščen domači negi.

Razne nezdode.

Pri delu v prosti huki Duca D'Aosta je 36-letni težak Romeo Spanghero, stanujoč v ulici Lavatorij, padel s sklada, visokega kakor tri metre, ter se pri tem pobil po glavi in desnem komolcu. Dobil je potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z avtomobilom rešilne postaje.

Ko se je 60-letna Ana Bressani, stanujoča v ulici Molin grande št. 24, včeraj popoldne vračala domov, se je na stopnicah spodtaknila in padla tako nesrečno, da si je zlomila levo roko nad zapestjem. V spremstvu neke znanke se je nesrečna starka podala v mestno bolnišnico, kjer ji je zdravnik uravnal in obezvalil poškodbeni ud. Nato je bila na lastno željo prepuščena domači negi.

V mestni bolnišnici je včeraj popoldne iskal pomoči tudi 19-letni mehanik Andrej Zago, stanujoč v ulici Scalinata št. 8. Mladenič je pri padcu v ladjedelnici S. Marco prišel z levo roko med zobasta kolesa nekega stroja, ki so mu hudo poškodovale dva prsta. Ozdravil bo v 10-12 dneh.

Vse pride zlikovcem prav

Trgovec Amedej German je javil na policijskem komisariatu tretjega okraja, da mu je predvčerajšnjim, ko se je ustavil s svojim avtomobilom pred neko trgovino v ul. G. Rossini in se za kratek čas oddaljil, neznan zlikovec ukradel pnevmatiko, vredno 400 lir, ki je bila pritrjena na zadnjem delu avtomobila.

Porota

Bussanich bo solen danes zjutraj

Govor državnega pravdnika. Odvetnik Pollicci v boju s spričevalom psihijatrov

Včeraj zjutraj je stopila obravnavna proti Antonu Bussanichu, obtoženemu poskušnega umora na osebi Marije Bussanich, njegove izvoljenke, v zaključne faze. Zadnje priče, predlagane od branbe, so bile zaslišane.

Renato Mistichelli, narednik milice v Trzinu, opiše Bussanicha za pridnega in dobrega fanta. Ve pa, da je rad pil. Izvedel je, da ima Bussanich par napol blaznih sorodnikov. Eden izmed teh je bil interniran v umobolnico.

Obtoženec potrdi to okolnost. Pravi, da je tudi sam bil 26 dni v umobolnici.

Nato sta drž. pravdnik in branilec naznanila teze svojih govorov, nakar je povzel besedo predstavnik javne tožbe, odv. cav. Tasso.

Ta je opisal uvodoma poskušeni umor v luči obravnavne. Nato se je podrobno bavil z opisom orožja in strel. Samokres majhnega kalibra na bobenček-strel — eden iz neposredne bližine, eden, ko je Marija bila na tleh. Se en strel, ki pa ni zadela cilja. Namen porote je torej jasen. Umor ni bil poskusi.

Šou — le neki višji sili se je zahvaliti, da ni prišlo do zaključka tragedije.

Custveno zmedenost navajajo vsi obtoženci v tej dvorani. Ako ni mogoče vzdržati te teze, tedaj se bramba vedno oprime vprašanja delne neodgovornosti.

Veliko zaupanja ima bramba do vaših železcev, nadaljuje govornik, ko vam predstavlja močnega in zdravega mladčnika za umobolnega.

Danes pravi obtoženec, da je imel strica v umobolnici. Tega ni nikdar dejal. Tudi ako bi tako bilo, ni njegova anamneza zato obtežena. Dr. Licen in dr. Costantini sta našla obtoženca nevroglogično in splošno zdravega. Vi ne morete potrditi vprašanja popolne neodgovornosti, tudi ako mislite na poskušni samomor. Poslednji je bil pripravljen na teatralen način.

— Bussanich je nasilen — vemo to iz njegove prošlosti. Zato — ako hočete gledati obravnavo s človeškega stališča — boste odgovorili tako, da bo pravici zadoščeno, torej boste obsodili tega človeka brez vsake olajšave. Hočete dati obtožencu polodgovornost, hočete dovoliti vstop skozi okno tistemu v dvorano, kar bi ne smelo skozi vrata, storite to, ako hočete, toda pomislite, da je s pismom na mater podpisal smrtno obsodbo. To pričakujemo, da potrdite s svojim pravorekom.

Odvetnik Pollicci zahteva opretilno razsodbo

Popoldansko zasedanje

Popoldne ob štirih je povzel besedo obtoženec branilec odv. Kamilo Pollicci. Začel je kot z obdelavo juridične strani obravnavne, kjer je po njegovem mnenju našel mnogo vrzeli, ki bodo morale biti izdelane s pravorekom porotnikov.

Noče se v svojem govoru preveč zadirati v govor drž. pravdnika, ker ga smatra bolj za plod toge, kot pa plod človeške duše. Dušeslovci sami priznavajo, da gre v tem slučaju za pasionalno dramo, kakaj se torej tu poskuša izločiti še to, kar daje moč in pravico brambi? Kdo zamore citati v obtožnici dušo? Dovolil se nam je boren pogled v tisto uganko, ki bo tudi po pravoreku ostala uganka. Predlagali bomo vprašanje neodgovornosti. Drž. pravdnik vam je dejal, gospodje porotniki, da je duševna neodgovornost vseh odvetnikov, potni list za zločine.

Dejal je tudi, da je spričevalo psihijatrov sveto in nedotakljivo. To zato, ker obtežuje obtoženca. Toda psihijatri ne smejo pridigati nikake dogme. Imamo tu spričevalo, sestavljeno od dveh uradnih izvedencev. Bussanich ni imenoval izvedencev, kakor bi po zakonu imel pravico, dal se je v roke izvedencem, imenovanim od obdolžujočih pravice. Oba izvedenca pravita v zaključku, da je Bussanich na vsak način junak pasionalne drame. Torej nikaka hudobija, nikak banalen zločin. Potem zopet estrast je duševno stanje, katerega po zakonu ni mogoče pristiževati med duševne bolezni. Izvedenci ne smejo biti sodniki in zato govorijo tako. Pustijo vam zadnje besede, gospodje porotniki. Bussanich je na parniku bil pijan. Tega ne more nihče utajiti. Moral je iti v notranjost parnika in tam počivati skoro ves čas vožnje. Ko je že vse bilo tiho po prihodu parnika — ko ni tam na bregu bilo drugega, kot mogočno bitje dveh src, tedaj je zadivjal vihar. On je stopil k nji in jo slednjič zaprosil s pogledom in besedo: «Ljubi me, ljubi me, ne zapusti me!» Toda dekle je ostalo trdno. Tragedija. In kar je nevidna roka. Predvidnost ohranila, obe življenji te nesrečne tragedije, naj sedaj pade po vašem pravoreku? Tedaj je v vas le besna želja, da vidite umreti tega človeka. Ako pridi vas pride jokajoča ženska z otroci, boste dejali: «Oprostimo njenega moža!» Karabinerji tega ne storijo — oni so oblast in kot taki nastopajo. Tržaški marešalo vam je dejal, da je koj po zločinu Bussanich ležal na postelji, s široko odprtimi očmi, v mučnem živčnem napadu. To naj vas vodi, gospodje porotniki.

— Se en prizor imamo v tej tragediji.

— Nastopi človek, ki ni bil več človek, bitje, ki mora vzbuditi vaše usmiljenje. Ta prizor ni bil simulacija, ne — sam je hotel nad seboj izvršiti smrtno obsodbo. Ni hotel streljati v srce, ker ni vedel točno, kje se nahaja, ne, v usta, v močlane, kjer ni rešitve, kjer tiči življenje in kjer preži smrt. Tega ne napravi normalen človek. Jaz se bojim, gospodje porotniki, bojim se, da vas nisem mogel prepričati o resnici v tej obravnavi. Ne branitelj, ne toga, človek vam kriči te besede: Vaš je ta človek, gospodje porotniki, katerega so v tej dvorani pokrili z bledom vagabunda in nesrečnega, vaš je! In spomnil vas bom na človeka, ki ubije tovariša za 80 lir in mu v goščici pripravlja grob, in katerega je ljudska jurija priznala duševno polodgovornost. Jaz sem med vami trinajsti, ako boste, gospodje porotniki, glasovali, da se obtoženec internira v kakšni umobolnici, da ne bo kiel hudobnoeti svojih sodnikov, pač pa blagoslavljal usmiljene soljudi.

— Imajte pred očmi življenje tega človeka. Nesrečen, ki blodi po svetu, nesrečen, ki sam ne ve za-

čaj živi — ki naposled sreča bitje, katero je vzbudilo močnejše utrip v njegovem srcu in naposled pade iz kraljestva sanj na trda tla resnice. Ta človek ne sme postati žrtev resnice. V vašem pravoreku boste dejali, da je Bussanich v trenutku, ko je izvršil dejanje, bil za to dejanje neodgovoren.

Državni pravdnik odgovori

Odgovor traja tri minute in vsebuje le čitanje raznih točk obrav-

nave in spričevala izvedencev.

Tudi branitelj

odgovarja ponovno v četrtnem govoru, ki ga zaključuje z besedami: «Jutri zjutraj boste šli iz hiše, pozdravljeni od nasmeha vaših malčkov, gospodje porotniki. Naj vas ta nasmehe spremlja v to dvorano, kjer boste skovali usodo tega nesrečnega, ki tega nasmeha ni morda nikoli poznal!»

Razsodba bo razglašena danes zjutraj.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Davek na aparate za kuho ekspresne kave

Svoje dni je bilo trgovsko združenje naslovilo na finančno ministrstvo spomenico, v kateri se je zahtevala odprava davka na aparate za kuho ekspresne kave, določen s kr. ukazom - zakonom od 30. maja 1926, št. 1096. Finančni minister je sedaj odgovoril na to spomenico, da ne more ugoditi želji, obrazloženi mu v spomenici trgovskega združenja, ker ta davek nima fiskalnega značaja, marveč ima namen omejiti le uporabo pridelka, prihajajočega iz inozemstva, in to v korist narodnega gospodarstva. Ta davek bodo pobirale občine, toda samo od aparatov, ki so v delu, in ne tudi od onih, ki so v rezervi.

Teodaj za angleški jezik.

Na tukajšnjem tehničnem zavodu se bodo tudi letos nadaljevali tečaj za angleški jezik, katere lahko vsi obiskujejo. Rok za vpis poteče 14. t. m. Taksa je 30 lir ki se plača v dveh obrokih.

Nesode

— V nedeljo je bil z Zelenim križem prepeljan v bolnišnico v ul. Brigata Pavia nek Kozelj Iv., star 14 let, doma iz Solkana. Med prevažanjem drvi je po nesreči prišel pod voz, ki mu je precej težko ranil desno roko. Moral se bo zdraviti skoraj cel mesec.

— Čudno in nepričakovano smrt je doživela v zavodu «Notre Dame» gospa Giordana Corsini. Med službo božjo jo je prišla nenadna slabost, zato je bila prepeljana z Zel. križem v občinsko bolnico, kjer pa je drugi dan umrla, ne da bi se bila zavedla.

— Med pomivanjem oken je padla na tla Cipolet Katerina, stara 42 let, ter se potolkla na glavi in levi roki. Bila je prepeljana v mestno bolnico, kjer se bo zdravila kakih 15 dni.

— Roman Vidič, star 2 leti, se je radi mraza sukal okrog ognjišča ter po nesreči prevrnil nase lonec vrele vode, ki mu je oparila prsa in roke. Za stvar se zani-majo karabinerji.

— V bolnico usmiljenih bratov je bil prepeljan tudi komaj enoletni Marij Dorini, stanujoč v ul. Angiolina. Ker se je valjal po tleh, so ga domači hoteli postaviti na noge. Pri tem so ga prišli za roko in mu jo izvinili. Revček se bo zdravil skoraj pol meseca.

— Na Trnovem se je po nesreči ranil z orožjem mehanik Podgor-nik Ant., star 42 let, ter je bil prepeljan z Zel. križem v goriško občinsko bolnico. Zdravil se bo skoraj en mesec.

Nesreča.

Včeraj je bil Zeleni križ klican v ulico Trieste, ker se je tam precej težko ponesrečil petnajstletni Kosmat Albert. Pri delu ga je hudo opraskala žaga, pri kateri je bil zaposlen, tako da si bo moral precej časa zdraviti desno roko. Uslužbenec Zel. križa mu je dal prvo pomoč ter ga nato prepeljal v bolnico bolniške blaginje.

Izpred sodišča

Tihotapka

Marija Lapajne, rojena v Cerknem l. 1907., je bila obdolžena tihotapstva z jugoslovenskim tobakom in kavo, ker so pri njej dobili finančarji 600 gr tobaka in 1.80 kg kave. Brani se, da je kupila tobak in kavo od nekega trgovca iz Čepovana, katerega imena pa ne ve. Bila je tu obdolžena tihotapstva, zato so karabinerji toliko lažje sumili, da je ona z njim tihota-

pila. Priče povejo isto kakor ona. Bila je obsojena na 3 mesece ječe, na 655 lir in povrnitev stroškov.

Radi kuhanja žganja

Od oblastev je bil naznanjen tudi Anton Pregelj iz Cella, da je kuhal žganje brez dovoljenja. Obtoženec izjavi, da je poizkušal kuhati žganje, ker mu je ostajalo mnogo sadja. Dajal ga je živini, ki pa je obolela.

Finančni brigadir izpove, da so pri njem našli 31 litrov žganja, ki je bilo hranjeno v lončeni posodi, in celo primitiven kotel, v katerem je kuhal žganje še letos, čeravno obtoženec trdi, da je omenjeno žganje še iz prejšnjih let. Obtoženec je obenem tudi duševno in telesno v slabem položaju.

Obsojen je bil na 2 meseca, 15 dni zaporu in na 835 lir globe ter povrnitev sodnih stroškov.

Ker je bil pijan

Pred tribunalom se je zagovarjal tudi Andrej Felz iz Sp. Idrije, rudar, ker je v pijanosti rekel karabinerjem, da se imenuje Brus Janez. Karabinerji so ga prišli na cesti in ga brez noč zaprli. Obtoženec trdi, da se ne spominja ničesar radi pijanosti. Brigadir, ki ga je zaslišal, pravi, da je naslednji dan bil pri zvesti, medtem ko dve priči, Koler Josip in Carh Josip, trdita, da sta ga omenjenega jutro našla še vinjenega, ko je odhajal od karabinerjev. Hotel je takoj zopet v gostilno, kar pa sta mu onadva branila. Radi pijanosti tudi ni mogel iti na delo. Zagovornik opozarja na njegovo naravo ter na položaj, v katerem se omenjeni revež nahaja. Obsojen je bil na 15 dni pogojne kazni za dobo 5 let.

Prepiri

Pred tribunal sta bila klicana tudi Ludvik Kogoj in Josip Lapajne. Prvi je bil obdolžen, da je pred dvema letoma krivo pričal zoper svojega gospodarja. Brani se, da ga je v to prisilil gospodar sam. Bili so mu namreč ukradeni konjski komadi. Ukradel da jih je neki Andrej Likar, pri katerem je služil prej Kogoj. To da mu je pripovedoval Kogoj sam na njivi, kjer so o-rali. Pozneje pa je vse to zani-kal. Kogoj, ki je še zelo mlad, komaj 16-letni pastir, prizna, da je omenjene stvari pravil svoje-mu gospodarju, toda pod pritiskom. Gospodar pa, Josip Lapajne, trdi, da mu je pastir po-vedal vse prostovoljno. Stvar so preiskovali tudi karabinerji, ki so preiskali komate, ki jih je imel Likar. Lapajne je med nji-mi spoznal enega, ki je bil po-doben njegovim. Na sodnji v Idriji je bil Likar oproščen. Pri-če Janez Skok in Albreht Rudolf nekoliko pojasnijo vso zadevo. Po daljšem govoru zagovorni-kov in po kratkem posvetovanju sodnikov sta oba oproščena. Pri-ri radi svoje mladostnosti, dru-gi, ker manjkajo dokazi.

ČRNI VREH

Kradje žice.

Ni dolgo od tega, ko je bil čez našo občino napeljan telefon. Te dneve pa je že zmanjkalo s kolov kakih 100 m žice. Skoda je sicer zelo neznatna, pa je vendar velika, če pomislimo, da je bila tako zveza pretrgana za delj časa.

«Bogu se zahvalim zato,» je rekel David.

In takrat, ko se je le z očmi ozrl preko govine, je opazil, da mu mali, maskirani mož tam burno mah-a z roko. V začetku je menil, da se moti. Gotovo je, da tujec ne vabi njega. A oni je kretanje ponovil še odločneje nego prej in takoj nato se je obrnil in izginil v gozdu.

Monsieur Lotbinière se je oprostil pri Davidu in se obrnil k polkovniku Taschereau, s katerim sta se veselo smejala. David se ji-ma je približal.

«Bojim se, da sem zelo slab se-kundant,» je dejal. «Pozabil sem na svojo dolžnost. Ako mi opro-stite bom poskušal dohiteti gos-poda Gagnona.»

Odhitel je v gozd, a komaj je napravil dvajset korakov v njem, ko se prikaže postava iz za-kriva-lišča in se mu hitro približuje. Ogrinjalo je grmovje potegneno na-zaj, krinka je zginila. Poslednji

Potrti od globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša žena in mati, gospa

KRISTINA GORJAN

danes ob 4.30 pop. previdna s sv. zakramenti po dolgi bolezni izdihnila svoje blago dušo.

Pogreb predrago pokojnice se bo vršil v četrtek ob 1.30 pop. izpred hiše Žalosti Via Levada št. 21.

GORICA, dne 13. decembra 1927.

Evgen, mož. Drago, Ljuba, Milka, Krista in Evgen, otroci.

BARBANA PRI BILJANI

Požar.

V Barbani se je iz neznanih vzrokov vnel senik posestnika Simeš Antona. Radi vetra se je ogenj širil zelo naglo, tako, da je bila pomoč domačinov pri gašenju skoraj brezuspešna. Skoda je velika. Bil je zavarovan za 20.000 L.

KOMEN

Tatovi na delu

Ivan Forčić, lastnik dobroznane trtnice v Preserjih, je naznanil tukajšnjemu karabinerjem, da so mu v nočnem času neznanj tatovi odnesli večjo množino trti. Pri ru-vanju trti je tatovom mnogo služila namočena zemlja, tako da so z lahkoto pokradli kakih 150 trti in to v najkrajšem času. Skoda je precejšnja.

IDRIJA

Ogenj v tukajšnjem rudniku

V petek, 9. t. m., okrog sedme ure zjutraj, se je po vseh jamah tukajšnjega kr. živorebrnega rudnika razširila vest, da se je na šestem polju severovzhodne - spod-nje jame pojavil ogenj. Ker se je med delavstvom že več dni govorilo o možnosti požara v omenjenem delu zame, ta vest ni napravila posebnega vtisa in je vsak o-stal mirno pri svojem opravilu. Pozneje pa je bilo ukazano, naj se rudarji zberejo na svojih po-ljih pri jaskih, da v slučaju kake nevarnosti zapuste jame. To se pa ni zgodilo, kajti kmalu nato je bilo povedano, da ni nobene ne-varnosti več in naj se vsak brez skrbi povrne k svojem delu. Ka-kor smo že omenili, delavstvo v tem slučaju ni bilo iznenadeno. Že več dni prej se je namreč zve-lo, da se je v onem delu jame pojavila silna nenavadna vročina in da se razvijajo žvepni plini. Na tem mestu se nahaja živore-brna ruda, ki je po barvi zelo po-dobna premogu ter močno diši po smoli in žveplu. Te vrste kamen tudi nazivljemo «smolnjak» in je med rudarji na slabem glasu vsled velike vročine, ki se tam nabaja, ter vsled matsnega črnega prahu, ki se težko omije. Ko je voda, ki se odteka iz takozvane Guglerjeve globeli, pritekla do tega kamena, se je pričelo razkrajati, na podoben način kakor se razkrajajo apno pri gašenju. Radi silne vročine, ki je nastala, se je pričelo vnetati oporno lesovje, ki je silno razsušeno. Če bi ne bili delavci takoj pri rokah in pogasili tlečega le-sovja, bi bil lahok izbruhnil večji ogenj. Nevarnost tudi sedaj ni še popolnoma odstranjena, kajti še vedno morajo delavci - ponoči in podnevi paziti na možnost, da se ogenj zopet ne pojavi, ter razrušeno lesovje obvladati z vodo. V glavnem je seveda vsaka večja ne-varnost odstranjena.

Zadnji večji jamski požar v tu-kajšnjem rudniku je bil 3. novem-bra l. 1846., pri katerem je 17 oseb izgubilo življenje. Ko so namreč prvi, ki so hoteli gasiti, ostali v jami zadušeni po plinih in dimu, so se podajali drugi v jamo, da rešijo tovariše. Ker se tudi ti niso vrnili, je tedanje rudniško vod-stvo prepovedalo vsak nadaljnji vstop v rudnik, da se s tem pre-preči nadaljnje žrtve. V rudnik pa so spustili vodo, ki je seveda pogasila ves ogenj. Ko so pozneje s sesalkami odstranili vodo in našli ponesrečence, so pokopali vse v skupni grob. Velika železna pi-ramida na pokopališču stoji na mestu, kjer počivajo žrtve svojega poklica. Na južni, zahodni in se-vern strani so imena ponesrečen-cev; na vzhodni strani pa napis v nemškem jeziku: «Ponesrečenec pri jamskem požaru dne 3. novem-bra 1846. poklanja ta spomenik državi.» Imena onih ponesrečen-cev so: Jurij Strazaraj, rud. jams-ki oskrbnik; Ivan Restresen, jams-ki paznik; Jožef Vinkler, jamski mojster in rudarji: Ivan Uršič, Franc Likar, Franc Winkler, Ja-

kob Hadnik, Franc Demšar, Ivan Močnik, Franc Brus, Franc Pivk, Jakob Gruden, Tomaž Zajc, Ivan Kunstej, Anton Rovtar, Ivan Seeger in Valentin Zupančič. — Na praznik Vseh svetnikov žari pi-ra-mida v nebroj lučicah, ki jih za-žiga rudnik že blizu sto let onim, ki so v svojem poklicu žrtvovali življenje. Se drug spomin na ta žalostni dogodek je na sedmem polju jugovzhodne jame. Na steni nekdanje stare poti med severo-vzhodno in jugovzhodno jamo je na mestu, kjer so dobili 4 ponesre-čence, med njimi uradnika in obe paznika, vzidana krasna marmora-na plošča z imeni onih, ki jih je ondi smrt dohitela, ko so se ho-teli rešiti, pa so se zadušili v di-mu.

Dandanes, ko so nam tudi v ta-kem slučaju na razpolago razne moderne naprave, se nam seveda ni bati kaj takega. Upamo, da ima vodstvo rudnika, ki skrbi v vsa-kem oziru za varnost svojih usluž-bencev, tudi v tem slučaju na raz-polago potrebna sredstva, da se ni bati nikake nevarnosti.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Dragocena slika

V dvorani Christis v Londonu, kjer se vrše javne dražbe, je bila te dneve prodana slika, predstav-ljajoča Davida poleg obglavljene-ga, na tleh ležečega Goljata. Slika je delo slavnega slikarja Tinto-retto-ja, nahajala se je prej v zbir-ki pokojne gospe Hanbury-jeve. Leta 1877. jo je ta gospa kupila v isti dvorani za 54.12 šterlingov (480 lir), sedaj jo je kupil bogataš Permani za 2625 šterlingov (sko-raj 240.000 lir).

DAROV

Mesto cvetke na grob prijatelju Fondi daruje družina Miklavc L. 25 Sol. društvu. (Denar pri g. A. M.) — Srčna hvala!

BORZNO POROČILO

Trst, 13. dec. 1927.

Amsterdam 742.50-748.50, Belgi-ja 256-260, Francija 72.47-72.77%, London 89.94-90.14, New York 18.39-18.45, Španija 305.25-311.25, Švica 355-357, Atene 24.40-24.90, Berlin 437.50-443.50, Bukarešt 11.25-11.65, Praga 54.50-54.80, Ogrska 320-325, Dunaj 257.25-263.25, Zagreb 32.35-32.65.

Uradna cena zlata (12. 12.) 356.15; vojnoškodn. obveznice 69.20.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filii 23, pouk in pre-vodi v vseh jezikih. 1542

ACQUA DELL'ALABARDIA, vsebuje ki-nin in je najbolje sredstvo proti izpa-danju lasi. Lekarna Castellonovich, last-nik F. Boaffio, Trst, Via Giuliani 42 (Sv. Jakob); v Gorici: Fiegel, Via Carducci 9. 1594

VDOVO ali starejšo žensko, zdra-vo, sprejema za popoldansko var-stvo otroka. Naslov pri tržaškem upravnistvu lista. 1670

Saton Elena - Lastnik L. Givaut - Trst - Corso G. 25 - Trst

ZLATARNA Albert Pevh - Trst, Via Mazzini 46 - Kupuje zlato, srebro in krome. Popravlja in prodaja zlatenino. - Cene zmerne.

NA OBROKE

Običke, paletots, dežni pla-tiši, tkanine, perila, platno, dežniki, gilts, volneni pul-lover, blago velour l. t. d. - Znižane cene! - Pogoj ugodni! - Via Roma 3, III. nadstropje

tolaso glavico pred vejami grmov-ja. Vsa radostna se je smejala, ko je kazala pot. Dospela sta do dveh kočij in v eno od teh je po-egnala Davida za seboj. Se le ko sta bila na poti, ki se je vila in vodila iz gozda, se je globoko od-dehnal. Tako iskren je bil ta od-dih, tako poln neizmernega olaj-sanja, da ga je Nancika pogledala naravnost v obraz s svojimi lepi-mi očmi, ki so bile polne smeha in zmagoslavja.

«Ubogi David!» je dejala sočut-no. «Ti si bil menda še bolj opla-sen nego jaz.»

«Najbrž, da sem bil,» je sogla-sal.

«In Peter!» se je radovala Nan-cika. «S smehljajem na ustnicah je stal tam, kjer bi bil skoro vsak drugi bled ko smrt. Krasno se je izkazal! Zdal jo jezen name nekaj časa, pa sem le zmagala. Nikoli več se ne bo spuščal v te strašne dvo-boje, ki sem se jih tako bala.»

«Povedati mi je o svoji obljubi,» je dejal David.